

Bizkaia

Arrazola (Atxondo): buruko pajélu
Arrieta: trápu, *buruko pajwélo
Bakio: buruko pajélu
Bermeo: buruko pajwélo
Berriz: buruko pájelo
Bolibar: buruko pájelo
Busturia: buruko pajelu
Dima:
Elantxobe: buruko pajélo
Elorrio: buruko papélu
Errigoiti: pajwélo, mójo (?)
Etxebarri: pajélu, *íseratsu
Etxebarria:
Gamiz-Fika: buruko pajjélu
Getxo: tóka, átseko pajélu
Gizaburuaga: buruko pajélu
Ibarruri (Muxika): pajélo, buruko pajélu, *íseratsu
Kortezubi: buruko pajwélu
Larrabetzu: kŕepe (?), kásketa (mark.)
Laukiz: buruko pajélu
Leioa: buruko pajélu
Lekeitio: šápi, *buruko pajélu
Lemoa: pajélu
Lemoiz: buruko pajélu
Mañaria: pajélo, buruko pajélu
Mendata: buruko pájelo
Mungia: pájnwele
Ondarroa: buruko pajélu
Orozko: íserasuri
Otxandio: pájelo
Sondika: buruko pajílu
Zaratamo: buruko pajwélu
Zeanuri: íseratsu
Zeberio: buruko pajélu, íserátstu
Zollo (Arrankudiaga): buruko pajelu
Zornotza: pajelúmoju

Araba

Aramaio: búruko pajélo

Gipuzkoa

Aia:
Amezketa: buruk^o paj^{welj}:
Andoain: írupu^{nta}ko pajeló
Araotz (Oñati): buruko pajwélo

Arrasate: buruko pajélu
Arroa (Zestoa): bu^ruko pajwéluá (mark.)
Asteasu: pajwélo
Ataun: pajweló
Azkoitia:
Azpeitia:
Beasain: bu^rík^o p^anjúlo
Beizama: bu^ruko pajéluá (mark.)
Bergara: buruko pajélo
Deba:
Donostia:
Eibar: buruk^o p^anjél^o
Elduain: b^vrúk^o pájoló
Elgoibar: bu^ruko pajélua (mark.), þurúy^o pajeló
Errezil: buruko pajwélo
Ezkio-Itsaso: [ez da galde]t[ur]
Getaria: pajwélo
Hernani: bu^rík^o pajeló
Hondarribia: peñeta
Ikaztegieta: buruko pajwélo, þuruko mantój
Lasarte-Oria: buruko pajeló
Legazpi:
Leintz Gatzaga: buruko pajélo
Mendaro:
Oiartzun: irúpuntako pajlo, buruko pajoló
Oñati: buruko pajélu
Orexat: burúp^anél^o
Orio: [ez da galde]t[ur]
Pasaia: pájweló, írupuntako páp^weluák (mark.)
Tolosa: buruko pajeló
Urretxu: pajwéluá (mark.)
Zegama: [ez da galde]t[ur]

 Nafarroako Foru Komunitatea

Abaurregaina / Abaurrea Alta: pajóloa (mark.), buruko pajóloa (mark.), mokáðrea (mark.), buruko mokáðrea (mark.)
Alkotz: pajóloak (mark.), tokílek (mark.)
Aniz: burúk^o pajelo
Arbizu: pajéluá (mark.)
Beruete: buúko pájuló
Donamaria: pajúlu, burúk pajúlo
Dorrao / Torrano: pajélo
Erratzu: buúk^o páj^{elj}

Etxalar: buruko pajúlo
Etxaleku: buruko pájoluá (mark.)
Etxarri (Larraun):
Eugi: buruko pajwélo, buruko pajóloa (mark.)
Ezkurra: burúk^o pajeló
Gaintza:
Goizueta: tsarí, burúk^o papuló
Igoa: búruko pájoló, buúko pájoloakjíp (mark.)
Jaurrieta: buruko pajólo
Leitzá: ^lájt^arrí
Lekaroz: pajél^o
Luzaide / Valcarlos: búruko
Mezkritz: pajwélo
Oderitz:
Suarbe:
Sunbillá: buruko
Urdiaín: bú:ko pájelwá (mark.)
Zilbeti: tóka
Zugarramurdi:

Lapurdi

Ahetze:
Arrangoitze:
Azkaine:
Bardoze: móutto, motho
Beskoitze:
Donibane Lohizune:
Hazparne: móto
Hendaia:
Itsasu: mottó (?), mótfó
Makea:
Mugerre: moto
Sara:
Senpere:
Urketa: múttó, muttwá (mark.), *búrukwa (mark.)
Uztaritze:

Nafarroa Beherea

Aldude:
Arboti:
Armendaritze:
Arnegi: buruko
Arrueta: *móutto
Baigorri:
Bastida:

Behorlegi:

Bidarrai:
Ezterenzubi: búruko, mottó
Gamarte: mottó
Garrüze: byrýko, býykoa (mark.)

Irisarri:
Izturitze: buúko
Jutsi: tutula
Landibarre: búruko
Larzabale: buúko
Uharte Garazi: búruko, *mótto

Zuberoa

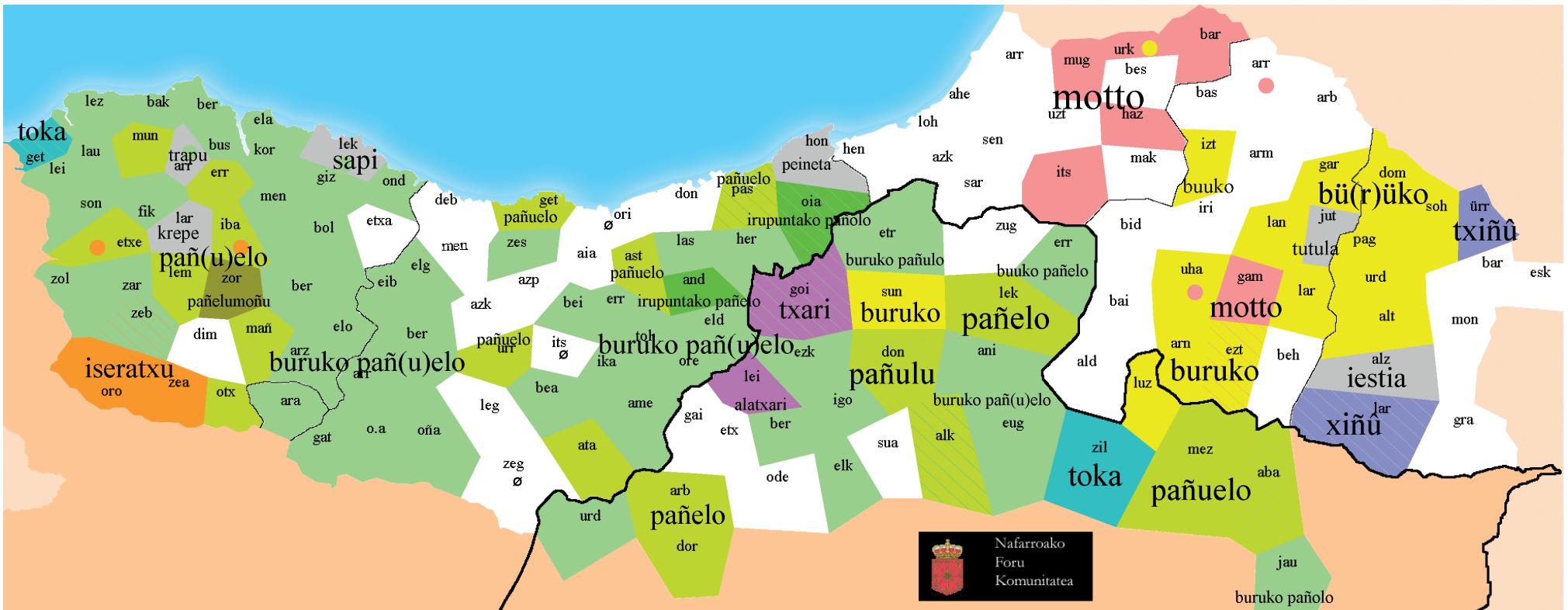
Altzai: ieštía (mark.)
Altzürükü: bykúak (mark.)
Barkoxe:
Domintxaine: býrykwa (mark.)
Eskiula:
Larraine: sjūn (?) , bilhoþyʌýte
Montori:
Pagola: byýko
Santa Grazi:
Sohüta: bý:ko
Urdiñarbe: bý:ko
Ürrüstoi: t̄sjūn

Mapan sartzen ez diren erantzunak:

Abaurregaina / Abaurrea Alta (N):
 mokáðrea (mark.)

2264. Mapa: tocado / coiffe / coiffure

GALDERA: 63050

[Color amarillo]	bu(r)uko
[Color verde]	buruko pañ(u)elo
[Color verde]	pañ(u)elo
[Color verde]	irupuntako pañ(u)elo
[Color verde]	pañelumoñu
[Color roja]	motto
[Color morada]	txari
[Color naranja]	iseratxu
[Color azul]	(t)xiñu
[Color turquesa]	toka / tokille
[Color gris]	bestelakoak

- Burua estaltzeko emakumeek erabiltzen duten oihalezko apaingarriaren izena galdetu da.
- Funtzio bakarra izan arren, itxura eta forma desberdina izan dezakete izendatutako objektuek.
- "Mot(t)o" 63040 'rodete / tortillon' eta 63050 'tocado / coiffe' galderetan jaso da. 63040an Uztaritzen eta Urketan. 63050an, aldiz, Bardozen, Hazparnen, Itsasun, Mugerren, Urketan, Arruetan, Ezterenzubin, Gamarten eta Uharte Garazin.
- **Bestelakoak:** bilhobüllüte (Larraine), iestia (Altzai), kasketa (Larrabetzu), krepe (Larrabetzu), mokadrea (Abaurregaina), moño (Errigoiti), peineta (Hondarribia), sapi (Lekeitio), trapu (Arrieta), tutula (Jutsi).

- Zeberio:** Seanurin eroate urien, esconduen señalea ["iserátxu"].
- Bolibar:** Ori e andrásko eskónduk jenerálín óri, soltéarak ostántzean, eskónduetkori lau belárrí ipiñtte, dotore jaste eben buruko pañuelo.
- Lasarte-Oria:** Bates e baserritarra geyo kaletarrak baño [eramaten zuten], beltza, koloreskuak e bai, grisa, kuadratu oi de bai... txuriya, como elegante.
- Goizuetxa:** Buruko pañuela, bero aundií zen denbon ola pixkat aurrera jarrita, ta gañekon berriz emen ola artu bueltan eta emen in, eztakit, itten'zen korapillo noski bettiño, onaaño zintzilikia, ta "buruko txaria", "amon orrek ze txari daman!", "txaria" da ori, telazkoa jenealen o pañuelo, pañulo patzen z'ten iru puntan nola patzen da?
- Dorrao:** Guk "péñeluá" esáten giñon, guk txápela emáten doun bezéla, péñeluá.
- Igoa:** Pánolo át pátzen tzún... órraxtatí tu pánoloá o éztakit ze izáan tzen ué. Dótore pátzen tzutén, bíldú ta... Béltzá, pañolo bélz bát, buruko pánoloá, rásó beltzáz... lenáoko yendí déna buñiko pánoloakíñ atéatzen tzen.
- Mugerre:** Haren barnean ileak. Motoa.
- Ezterenzubi:** "Burukoá", buruko oihala bazen, emazte adinetakoek baliatzen zuten ba. Eta delako buruko oihal hua zonbaitek "mottoa" deitzen zuten, kantiak e ekhartzen du, "mottoa xuxent dezala".